

Centre Unió Agrícola

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Avda. Manresa, 103
Emplaçament Ctra. C-37 entre km. 68 i 69

Coordenades:

Latitud: 41.6054
Longitud: 1.64277
UTM Est (X): 386904
UTM Nord (Y): 4606855

Classificació

Número de fitxa 08143 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1931
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Òdena. Plaça Major, 2
Autoria de la fitxa Josep-Vicenç Mestre i Casanova
Data de registre de la fitxa: dc., 09/10/2013 - 02:00

Descripció

Edifici de planta regular que consta de planta baixa i planta primera amb coberta de teula ceràmica tipus aràbiga. Carener perpendicular a la façana principal i acroteri a la part superior amb perfil neoclàssic. Les façanes són de maçoneria vista excepte a la planta baixa que estan estucades. Presenta obertures de mig punt amb finestres geminades a la planta baixa. Diverses impostes de maó vist remarquen l'horitzontalitat de la construcció. L'edifici queda elevat respecte a l'Avinguda de Manresa i s'accedeix mitjançant unes escales que arriben a una plaça situada davant la façana principal. La Plaça Major comunica a nivell amb el centre a través del carrer de Pompeu Fabra.

Al seu interior hi ha un teatre amb un pati de 144 butaques extraïbles que s'amaguen sota l'escenari i dues ales laterals de llotges protegides amb una barana de ferro forjat amb lloc per a una cinquantena de cadires. Disposa de sala de teatre, escenari i camerinos sota escenari. Entre els espais del centre hi ha l'Espai Cultural Recreatiu que es destina a aula multiús, per a formació, telecentre i actes de petit format.

Observacions:

Descripció extreta de la fitxa de l'Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

Història

Segons Josep-Vicenç Mestre: "Per a la construcció de l'edifici social de l'entitat denominada "Unión Agrícola" es van emetre 1.000 accions de 50 pessetes. El total de 50.000 pessetes que van sortir a la llum, van ser assumides per la totalitat dels socis adscrits i l'1 de gener de 1930 tenim constància que s'havien comprat ja les primeres 604 accions.

Finalment es va completar la inversió i va arribar el dia de la inauguració: l'11 de gener de 1931. A l'edició del periòdic "El Dia de Igualada" de 30 de desembre de 1930 s'anunciava com "El dia 11 del vinent mes de gener -1931- serà inaugurat el nou local anomenat "Unió Agrícola d'Òdena". Per amenitzar els actes ha estat contractada l'Orquestra Planas, de Martorell".

Malgrat l'edifici ja funcionava no fou fins el 15 de març de 1932 que es va constituir a Òdena el "Sindicato Unión Agrícola", associació que regia i posseïa el nou centre cultural. Els Estatuts de l'entitat es van presentar el 4 d'agost del mateix any, regulats segons la Llei d'Associacions vigent aleshores, de 30 de juny de 1887.

La nova associació tenia com a objectiu fundacional "el fomento y desarrollo de la agricultura en sus múltiples aspectos, y la mejora de la condición moral y económica de sus asociados". Podien formar part com a socis "los agricultores vecinos de esta localidad y los propietarios, aparceros o arrendatarios de fincas rústicas de este término municipal, aún cuando no tengan vecindad en él". Malgrat l'obertura estatutària en quan a les condicions laborals, socials i ideològiques dels seus membres, el cert és que l'entitat va sorgir en un intent d'agrupar persones amb una ideologia que podríem qualificar de "dretes", enfrontada a la que representava el "Centro Fraternal Instructivo", més propera al que coneixem com "esquerres".

La categoria de soci era hereditària: "en caso de fallecimiento de un socio, podrá ocupar su vacante, con todos los derechos y deberes del fallecido, el que sea su heredero". La quota inicial era de "tres pesetas anuales, que deberá satisfacer cada asociado". La comissió organitzadora fundacional estava formada per Salvador Ribera, Miguel Ventayols, Emilio Prat, Juan Claret, Juan Puiggrós, José Seuba, Matías Jorba i Juan Vilaseca.

Un cop superada la guerra civil, que va comportar entre d'altres conseqüències l'eliminació del "Centro Fraternal Instructivo", l'entitat va iniciar una nova etapa. Concretament el dia 4 de novembre de 1946, una nova comissió organitzadora formada per Matías Jorba, Miguel Ventayols, Pedro Mussons, Isidro Casanovas, Salvador Ribera, Francisco Torrellardona i Marcelino Jorba, van presentar uns nous estatuts al

"Gobernador Civil" amb data 27 de març de 1947. L'associació fundada sota la denominació "Unión Agrícola", va passar a denominar-se "Centro Local". Finalment el 3 d'abril de 1977, segons consta al llibre d'actes de l'entitat denominada textualment "Centro Local" o "Unión Agrícola", es va acordar per unanimitat, en Assemblée Extraordinària presidida per Domingo Mensa Prat, donar la finca de l'entitat, situada aleshores a "la Avenida del Generalísimo, 2", a l'Ajuntament d'Òdena, "a fin que éste la conserve y mejore dentro de sus posibilidades económicas... con la condición de que éste la destine para fines culturales o recreativos para uso y disfrute de los vecinos de Odena".

En els primers anys del darrer període democràtic, el local va passar a denominar-se "Centre Cultural i Recreatiu" fins que el l'Ajuntament coincidint amb la darrera remodelació va tornar a recuperar el seu nom original"

La darrera remodelació del centre es va efectuar el maig de 1999.

L'any 2008 l'antic espai ocupat per la sala del cafè es va rehabilitar i es va destinar a l'Espai Cultural Recreatiu.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (1989): "Òdena comptava a principis de segle amb unes infraestructures socials envejables", Òdena, Butlletí d'Informació Municipal. Nova època, 17, Ajuntament d'Òdena, Òdena, pp.7-8.

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (2012): "Històries de la nostra història. La "Unión Agrícola", L'Accent, la Revista d'Òdena, 65, Ajuntament d'Òdena, Òdena, p.13.

